Reeksamen på Økonomistudiet sommer 2017 Økonomiske Principper B

1. årsprøve

15. august 2017

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte et tilsyn, blive registreret som syg hos denne. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Opgave A

Svar på følgende tre spørgsmål

1. Betragt en real pengeefterspørgsel, der er proportional med realindkomsten på følgende vis

$$L^d = k \cdot Y, \quad k > 0.$$

Er denne teori for pengeefterspørgslen i modstrid med kvantitetsteorien? Begrund.

- 2. Finanspolitik er på kort sigt mere virksom i en lille, åben økonomi, hvor der føres fastkurspolitik, end i en lille åben økonomi, hvor valutakursen tillades at flyde. Korrekt eller forkert? Begrund
- 3. *Klassisk dikotomi* dækker over, at finanspolitik er uden mulighed for at påvirke den samlede efterspørgsel på lang sigt. Korrekt eller forkert? Begrund.

Opgave B

I denne opgave ses der nærmere på, hvordan forskellige ændringer i den private forbrugsefterspørgsel påvirker den samlede efterspørgsel i en lille åben økonomi. Betragt til det formål følgende økonomiske model

$$PE = C + I + \bar{G} + NX \tag{B.1}$$

$$Y = PE (B.2)$$

$$C = a + b \cdot (Y - \bar{T}), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \tag{B.3}$$

$$I = c - d \cdot r, \quad c, d > 0 \tag{B.4}$$

$$NX = f - g \cdot \epsilon, \quad f, g > 0 \tag{B.5}$$

$$\epsilon = \bar{e} \cdot \bar{P} / \bar{P}^* \tag{B.6}$$

$$r = \bar{r}^* \tag{B.7}$$

$$r = r$$

$$\frac{M}{\bar{P}} = h \cdot Y - j \cdot r, \quad h, j > 0$$
(B.8)

hvor PE og Y angiver den ønskede hhv. faktiske udgift til varer og tjenesteydelser, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, NX er nettoeksporten, T er de samlede skattebetalinger, ϵ er den reale valutakurs, e er den nominelle valutakurs, r og r^* er realrenten i indlandet hhv. udlandet,

P og P^* er prisniveauet i indlandet hhv. udlandet, og M er det nominelle pengeudbud. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. Følgende variable er dermed endogene: $PE, Y, C, I, NX, r, \epsilon$ og M.

- 1. Giv en beskrivelse af modellens relationer. Beskriver modellen bedst en økonomi på det korte eller lange sigt? Hvad er der antaget om mobiliteten på kapitalmarkederne? Kan modellen udgøre en rimelig baggrund for en analyse af forhold omkring dansk økonomi? Begrund.
- 2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalyseskema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalyseskema *eller* et piledigram.
- 3. Benyt det keynesianske kryds til at illustrere og forklare, hvordan den ønskede efterspørgsel, PE, bliver lig den faktiske efterspørgsel, Y.

Antag at der indtræder et negativt skift i husholdningernes syn på fremtiden. Dette kan i modellen opfattes som i et fald i a, dvs. $\Delta a < 0$.

4. Illustrer konsekvensen af et sådant fald i a i det keynesianske kryds. Er ændringen i Y numerisk set større eller mindre end i Δa ? Begrund.

Den samlede efterspørgsel og produktion kan skrives som

$$Y = \frac{1}{1-b} \left[[a+c+f] - b \cdot \bar{T} - d \cdot \bar{r}^* + \bar{G} - g \cdot \frac{\bar{e} \cdot \bar{P}}{\bar{P}^*} \right]$$
 (B.9)

5. Udled (B.9) og forklar hvorfor M ikke indgår i bestemmelsen af Y. Benyt udtrykket til at beregne, hvor meget Y ændrer sig som følge af en marginal ændring i a.

Antag nu, at det i stedet er b, der falder, dvs. $\Delta b < 0$ og $\Delta a = 0$. Dette kan ligeledes fortolkes som udtryk for en situation, hvor husholdningerne ser mere pessismistisk på fremtiden, men med den forskel, at det nu er husholdningerne med de største disponible indkomster, som reducerer deres forbrug mest.

6. Benyt det keynesianske kryds til at illustrere, hvordan et fald i b påvirker Y.

Regeringen ønsker at modvirke faldet i det private forbrug ved at øge det offentlige forbrug. Som følge af EU's regler om, at det offentlige underskud ikke må overstige 3 pct. af BNP, er regeringen imidlertid nødt til fuldt ud at finansiere denne stigning ved at hæve skatterne. Det er i det følgende ikke afgørende, hvad der er årsag til faldet i det private forbrug, så i opgavens sidste spørgsmål kan det antages, at $\Delta a = \Delta b = 0$.

7. Beregn den samlede konsekvens på Y af en samtidig forhøjelse af det offentlige forbrug og skatterne, dvs. udregn konsekvensen for Y af $\Delta G = \Delta T > 0$. Er det muligt for regeringen, til trods for at skulle finansiere stigningen i det offentlige forbrug, at holde hånden under efterspørgslen? Forklar resultatet.